

Jaarverslag 2013

Emmen
april 2014

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
Hoofdstuk 2	Samenstelling WMO-raad	4
Hoofdstuk 3	Werkgroepen WMO-raad	6
	<i>3.1 Preventief jeugdbeleid (prestatieveld 2)</i>	6
	<i>3.2 Mantelzorg (prestatieveld 4)</i>	7
	<i>3.3 Signalering</i>	8
	<i>3.4 Communicatie en PR</i>	9
Hoofdstuk 4	Clusters WMO-raad	10
	<i>Sociale minima</i>	10
Hoofdstuk 5	Adviezen, gevraagd en ongevraagd	12
Hoofdstuk 6	Overige	13
Hoofdstuk 7	Financiën	14

Hoofdstuk 1: Inleiding

Het fijne van de tijd is dat deze verstrijkt en zaken die vandaag alle aandacht vragen morgen alweer tot het verleden behoren. Dit geldt zeker voor het jaarverslag van de WMO-raad Emmen over 2013. Wat echter niet weg neemt dat terugkijken en een moment van bezinning geen zin zou hebben, integendeel.

In dit jaar hebben zich vele veranderingen voorgedaan die niet vanzelf zijn gegaan. Een intern proces om gezamenlijk te zoeken naar de beste werkverhoudingen en hoe daar mee om te gaan, heeft veel tijd en inspanning gevraagd van alle leden. Het was een jaar waarin we afscheid namen van een aantal ervaren en betrokken leden, hun zittingsperiode was om. Dat betekent in de praktijk op zoek naar nieuwe enthousiaste mensen met kennis van zaken. Daarnaast verkozen enkele leden een andere weg in te slaan en afscheid te nemen van de WMO-raad. Gelukkig mochten we nieuwe deskundige leden verwelkomen.

Dit alles om te komen tot adviezen op het gebied van de WMO ten behoeve van de gemeente. Voor ieder die zich daarmee bezig houdt is één ding daarin heel herkenbaar, niets is zeker en wat vandaag moet, is morgen alweer anders.

Dit vroeg van de leden van de werkgroepen en van de ambtenaren, waar intensief mee wordt samengewerkt, soms het uiterste van elkaar. Door de complexiteit van onderdelen als bijvoorbeeld de jeugdzorg, de transitie van de AWBZ naar de WMO en de participatiewetgeving was niet alleen samenwerking binnen de gemeentegrenzen maar ook samenwerking op breder niveau gewenst. De leden hebben hier veel energie in gestopt.

De samenwerking beperkte zich niet alleen rond thema's zoals hierboven genoemd. Ook werd gezocht naar vormen om met de WMO-raden in de zuidoosthoek van Drenthe nader samen te werken. Omdat in de onderwerpen die voor advies werden voorgelegd vaak grijze gebieden zitten is binnen de gemeente ook gezocht naar samenwerking met een zekere overlapping die deze samenwerking nodig maakt. Voorzichtige eerste stappen zijn gezet met de Seniorenraad, de cliëntenraden van WSW en WWB en met de gemeente.

Terugkijkend en even stilstaand om te zien wat doen we en hoe kunnen we dit verantwoorden is wat u op de volgende bladzijden aantreft.

Mijns inziens een duidelijk overzicht van maatschappelijke betrokkenheid door actief deelnemende WMO-raadsleden. Ik wil mijn oprechte dank en waardering uitspreken naar al die mensen van de gemeente Emmen en de collega adviesraadsleden waarmee een stevige goede band is gegroeid in 2013.

Ik wens u veel leesplezier toe en heeft u nog vragen, via de website van de WMO raad Emmen kunt u deze altijd stellen.

Harry Holtrust,

Onafhankelijk voorzitter WMO-raad Emmen

Hoofdstuk 2: Samenstelling WMO-raad

De WMO-raad Emmen is op 14 februari 2008 tijdens een commissievergadering geïnstalleerd. In de verordening is onder andere beschreven hoe de WMO-raad wordt samengesteld en wat de taken zijn.

De leden van de WMO-raad vertegenwoordigen een achterban en zitten in de raad op voordracht van deze achterban. Alle negen prestatievelden kunnen belangenbehartigers voordragen voor het lidmaatschap. De raad heeft een onafhankelijke voorzitter, wat betekent dat deze een adviserende rol heeft en geen stemrecht.

Dagelijks bestuur

- Voorzitter: Piet Gremmer a.i. (t/m febr. 2013) / Harry Holtrust (maart - dec. 2013)
- Secretaris: Iena Pals
- Penningmeester: Hans Verhaar
- Algemeen lid: Lammie de Vries

Prestatieveld 1: Wijk- en dorpsbeleid

- Jan Joesten [vz.]
- Bennie Schulte
- Ria van Oosten
- Ruud Stijnman

Prestatieveld 2: Preventief jeugdbeleid

- Lammie de Vries [vz.]
- Piet Gremmer
- Hans Verhaar

Prestatieveld 3: Informatie / advies, cliënten ondersteuning en Signalering

- Annelies Kleijn [vz.]
- Egbert Veenstra
- Ruud Stijnman
- Wim Bijl
- Lammie de Vries
- Jan Wolters

Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligers

- Piet Gremmer [vz.]
- Hester Elijzen
- Iena Pals

Prestatieveld 5 en 6: Kwetsbare burger

- Hans Verhaar [vz.]
- Egbert Veenstra
- Ria van Oosten
- Jan Wolters

Prestatieveld 7, 8 & 9: Maatschappelijke opvang

- Wim Bijl [vz.]
- Annelies Kleijn
- Bennie Schulte
- Lammie de Vries
- Jan Wolters

Werkgroep: Communicatie en PR

- Ruud Stijnman [vz.]
- Jan Joesten
- Voorzitter WMO-raad

In 2013 hebben mevrouw Klein en de heren Nutters en Joesten hun lidmaatschap van de WMO-raad Emmen beëindigd. De dames De Weerd, IJsselstijn-Oosterling en Habets en de heer Velzing zijn toegetreden tot de raad en hebben zo de ontstane vacatures ingevuld.

De WMO-raad is tienmaal bijeen geweest, wat ook geldt voor het dagelijks bestuur.

Hoofdstuk 3: Werkgroepen WMO-raad

3.1 Preventief jeugdbeleid (prestatieveld 2)

In 2013 heeft de gemeente de eerste stappen gezet in de organisatie en uitvoering van de nieuwe wet Jeugdzorg. Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdzorg en 2014 geldt als overgangsjaar om een deel van deze taken over te nemen van de landelijke overheid. De decentralisatie van de Jeugdwet omhelst een groot pakket aan taken en verantwoordelijkheden waar de gemeente een antwoord op moet vinden. Het takenpakket valt samen met een bezuinigingsmaatregel waardoor de budgetten flink onder druk komen te staan.

De werkgroep Jeugdzorg van de WMO-raad Emmen is in 2013 intensief betrokken geweest bij de eerste stappen die zijn gezet door de beleidsmedewerkers. De werkgroep is dan ook zeer tevreden over de manier van samenwerken met de beleidsmedewerkers en is aangenaam verrast door het kennisniveau en de betrokkenheid van de betreffende afdeling.

Desondanks maakt de werkgroep zich zorgen over een aantal onderdelen zoals de verantwoordelijkheid en uitvoering van de jeugdzorg. In de adviezen die de WMO-raad het afgelopen jaar heeft gegeven is dat ook steeds nadrukkelijk vermeld. De werkgroep blijft ook in het overgangsjaar 2014 deze punten met aandacht en de nodige zorg volgen. Jeugdzorg is een groot werkgebied met vele disciplines en in 2014 gaat de aandacht vooral uit op de invulling en uitvoering van de plannen.

In 2013 zijn drie adviezen gegeven over onderwerpen die op de jeugdzorg betrekking hebben

- Advies RTA (Regionaal Transitie Arrangement)
- Ieder kind doet mee (januari 2013)
- Beleidskader invoering stelselwijziging jeugdzorg (december 2013)

Het afgelopen jaar had de werkgroep Jeugdzorg elke zes weken gesprekken met de beleidsmedewerkers en één keer met de verantwoordelijke wethouder. Tijdens deze gesprekken is de werkgroep uitvoerig geïnformeerd over de huidige stand van zaken van dat moment en de stappen die de gemeente wil nemen richting de volledige overgang van de jeugdzorgtaken. Daarnaast heeft de werkgroep zich laten informeren door direct betrokkenen: Centrum Jeugd & Gezin en diverse bronnen uit de eigen achterban.

In 2014 ligt de aandacht van de werkgroep op de volgende punten:

- Verantwoordelijkheid / eindverantwoording
- Regievoering
- Uitvoering
- Kwaliteit en kunde
- Experiment "De Toegang"

Vanzelfsprekend houdt de werkgroep de actualiteiten in de gaten, schuift waar nodig aan en laat zich informeren en voorlichten over deze grote veranderingen. De vervolgspraken in 2014 met de beleidsmedewerkers zijn alweer gepland en de werkgroep ziet uit naar een eerstvolgend overleg.

3.2 Mantelzorger (prestatievelde 4)

Mantelzorg is zorg die noodzakelijkerwijs langdurig, onbetaald en vanuit een persoonlijke betrokkenheid wordt verleend door familie, vrienden en mensen uit de naaste omgeving van hulpbehoevende ouderen, zieken of gehandicapten.

Vrijwillige inzet is werk, dat in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald, wordt verricht voor andere mensen of de samenleving, zonder dat degene die het verricht daar voor zijn/haar levensonderhoud van afhankelijk is.

Vrijwilliger worden is een keuze, mantelzorger worden niet.

Het "Steunpunt Mantelzorg" en "SamSam" (organisatie zorgvrijwilligers) zijn ondergebracht bij de Welzijngroep Sedna.

Ook in 2013 zijn alle onderstaande projecten van het cluster prestatievelde 4 "Informele zorg, door Mantelzorgers en Zorgvrijwilligers" gecoördineerd door Sedna.

De "Klankbordgroep Mantelzorg", opgericht op initiatief van de gemeente Emmen en bestaande uit vertegenwoordigers van de drie Contactpunten Mantelzorg (CPM's), Sedna, WMO-raad en de gemeente Emmen, kwam in 2013 vier maal bij elkaar om nieuwe initiatieven op te starten en bestaande projecten te evalueren.

Het project "Werk en Mantelzorg", opgestart in 2009, was ook weer zeer succesvol in 2013. In oktober is Installatiebureau De Groot, in het bijzijn van twee 2^e Kamerleden en diverse vertegenwoordigers van zorgverzekeraars, gecertificeerd als mantelzorgvriendelijk bedrijf. Het project loopt al bij een tweetal andere organisaties, twee organisaties hebben een intentieverklaring ondertekend en een groot aantal andere bedrijven zit in de pijplijn. Bovendien heeft een aantal partijen t.w.: de gemeente Emmen, Univé, Zilveren Kruis Achmea, Welzijngroep Sedna en de Vereniging Parkmanagement Bedrijventerreinen Emmen een intentieverklaring getekend met als doel werkgevers en organisaties op de bedrijventerreinen te informeren over, stimuleren in en ondersteunen bij het ontwikkelen en implementeren van mantelzorgvriendelijk beleid in organisaties.

In november 2013 werd door de gemeente weer een "Week van de Mantelzorg" georganiseerd met medewerking van de CPM's, Sedna en de WMO-raad.

De activiteiten waren voor elk wat wils o.a. :

- viering in een tiental kerken,
- feestdag in Hotel Emmen,
- verwendag Barger-Compascuum, Emmen en Schoonebeek,
- kinder- en jongerenactiviteiten,
- vrijwilligersdag voor zorgvrijwilligers,
- bezoek thuiswedstrijd FC Emmen.

Uit de vele positieve reacties is gebleken, dat een mantelzorgweek door mantelzorgers zeer op prijs wordt gesteld en wordt dan ook zeker weer in 2014 georganiseerd.

In 2011 is het project "Kapstok" opgestart met als doel een gestructureerde samenwerking tussen eerstelijnsverzorgers, thuiszorg en mantelzorgondersteuning te waarborgen, zodat mantelzorgers eerder in beeld zijn, adequater ondersteund worden en overbelasting kan worden voorkomen.

In september 2013 is een afsluitende vergadering geweest voor de experts, waar tevens de Mantelzorgwijzer werd gepresenteerd. Borging werd gehecht aan het project "De Toegang".

De werkgroep "Jonge Mantelzorgers" was ook in 2013 zeer actief. Is aangehaakt bij een nieuw project jonge mantelzorgers, waarbij de theatervoorstelling "Jonge Helden" op verschillende scholen voor voortgezet onderwijs vertoond werd om zo mantelzorg onder de aandacht van de jongeren te brengen.

In 2013 is een enquête mantelzorg gehouden, waarbij de week van de mantelzorg zeer hoog heeft gescoord. Als grootste probleem werd het gebrek aan voldoende "respijtzorg" aangegeven.

De bedoeling is om in de nabije toekomst nog eens een gemeentelijke enquête te houden om nog meer mantelzorgers en hun problemen in beeld te krijgen.

3.3 Werkgroep Signalering

In het jaar 2012 is er door de gemeente uitgebreid voorlichting gegeven over de veranderingen in de huishoudelijke hulp per 1 januari 2013. Deze voorlichting was noodzakelijk om burgers goed voor te bereiden op de veranderingen in de thuiszorg. Omdat de gemeente minder geld van het Rijk ontvangt voor huishoudelijke hulp moet het budget beter worden verdeeld. Klanten ontvangen door deze maatregel minder uren hulp.

De term "huishoudelijke hulp" wordt nu gewijzigd in "schoonmaakondersteuning". Het gaat immers om een "schoon en leefbaar huis". Dit betekende dat burgers die al huishoudelijke hulp ontvingen, opnieuw moesten worden geïndiceerd. Dat heeft geleid tot veel onrust onder de burgers.

De overgang naar "schoonmaakondersteuning" in 2013 verliep bepaald niet vlekkeloos. De overgang naar het "nieuwe werken" heeft helaas nogal wat problemen gegeven van zorgaanbieders richting klanten. De zorgaanbieders hebben veelal verzuimd hun klanten op de hoogte te stellen wanneer de thuiszorghulp zou beginnen. Dat was niet volgens de afspraak met de gemeente. De afspraak was dat iedere klant in december 2012 benaderd werd over de nieuwe werkwijze en wanneer deze hulp zou aanvangen. Vooral de zorgaanbieders Faveo Zorg (nu Thalia) en TSN Thuiszorg hebben onzorgvuldig gehandeld.

- Klanten hebben door deze onzorgvuldigheid een aantal weken geen hulp ontvangen.
- Zonder vooraankondiging stond de hulp voor de deur. Dit werd door de klanten niet gewaardeerd.
- Klanten werden gedwongen een bankmachtiging af te geven, zodat de zorgaanbieder de eigen bijdrage automatisch kon innen. Dit gold vooral zorgaanbieder Faveo (nu Thalia).
- Klachten kwamen binnen dat er geen professioneel personeel werd ingezet.

In de maanden december en januari waren de ondernemers en de gemeente telefonisch slecht bereikbaar om klanten van de nodige informatie te voorzien en om eventuele klachten te bespreken. Klanten waren hierover zeer teleurgesteld. Contractueel werd vastgelegd dat:

- Zorgaanbieders verplicht werden de niet geleverde uren in december 2012 en januari 2013 te compenseren.
- De zorgaanbieders hun klanten niet mogen verplichten een machtiging af te geven voor automatische incasso.
- De zorgaanbieders verplicht zijn hun medewerkers volgens de branche CAO te betalen.

Naar aanleiding van klachten heeft de werkgroep "Signalering" gesprekken gevoerd met de desbetreffende ambtenaren en hen verzocht in gesprek te gaan met de zorgaanbieders om de hulpverlening snel te verbeteren.

Gedurende het jaar kwamen minder klachten binnen. Het lijkt erop dat knelpunten zijn opgelost en de klanten nu gewend zijn aan de nieuwe situatie.

Maar helaas gaat in 2015 alweer een grote verandering plaatsvinden. Dan wordt het budget voor de huishoudelijke hulp met 40% gekort. Dit zal ongetwijfeld weer veel onrust veroorzaken. Wie krijgt er nog hulp en wie niet? Klanten die de hulp best zelf kunnen betalen komen niet meer in aanmerking voor huishoudelijke hulp van de zorgaanbieders. De werkgroep blijft dit proces zorgvuldig volgen.

3.4 Communicatie en PR

In het WMO-jaarverslag van 2012 is al geconstateerd dat de maatregelen die het Rijk en/of de gemeente doorvoeren of gaan uitvoeren erg intens en tijdrovend worden en dat is in 2013 niet minder geworden. Integendeel.

Omdat de nieuwe WMO vooral de prestatievelden loslaat en overgaat naar drie doelen ontstaan binnen de gemeente steeds meer brede ambtelijke werkgroepen die niet alleen beleid maken voor de gemeente Emmen, maar ook bovengemeentelijk.

De werkwijze van de WMO-raad moet daarom passend worden bij de werkwijze van de ambtelijke groepen, zodat de WMO-raad participerende invloed en advies kan geven. Veel tijd is dan ook besteed om de vorig jaar al ingezette verbeteringen van de contacten (gemeente, adviesraden en achterban) te verfijnen. Ook de onderlinge communicatie heeft veel aandacht gekregen.

Het maken van een goede website heeft meer moeite en problemen gekost dan gedacht, maar is nu een goede. De hoop is veel reacties, suggesties, ideeën, etc. van de achterban te krijgen.

Al met al hoopt en verwacht de WMO-raad een goede basis te hebben om de vele veranderingen en problemen die de komende tijd komen goed te kunnen begeleiden.

Hoofdstuk 4: Clusters WMO-raad

4.1 Sociale minima

Het Cluster Sociale minima van de WMO-raad Emmen heeft in 2013 twee keer een vergadering belegd.

Samenstelling

Voorzitter (CNV)	de heer J. Joesten
Dabar	de heer H. Klijsma
Clientenraad WWB	mevrouw T. Goos
Clientenraad WWB	mevrouw R. Hummel
CNV	mevrouw R. de Weerd
FNV	mevrouw H. Eljzen
FNV	mevrouw I. van Schaik

Sociale minima

Afgevaardigden in de WMO-raad van het cluster Sociale minima bestond uit drie personen te weten: de heer Joesten en de dames Eljzen en De Weerd (per november 2013).

Het project belastingaangiftes 2013

De gemeente Emmen helpt de minima met het invullen van een belastingaangifte waardoor een groot aantal minima gemiddeld € 385 (opgave CNV) terugkreeg. De gemeente helpt hier al een aantal jaren aan mee en laat het invullen voor de minima over aan de volgende organisaties en personen: FNV, CNV, Huba, de heer Jansen, Vluchtelingenwerk. De gemeente betaalt de onkosten aan deze organisaties zodat de minima gratis worden geholpen. In 2013 (aangifte 2012) werd weer een groot aantal aangiftebiljetten ingevuld.

Het cluster Sociale minima is positief over dit initiatief van de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden. Door de huidige en toekomstige belastinghervormingen daalt het bedrag de komende jaren steeds verder.

Invloed regeringsmaatregelen voor de minima

De clusterleden hebben geconstateerd dat de overgang van de zorg naar de schoonmaakregeling, buiten de cliënten die minder zorg ontvingen, een groot aantal medewerkers in de zorg inkomen moest inleveren. In sommige gevallen netto tot wel 40% van het uurloon. Dit bevordert de gemiddelde koopkracht van die gezinnen op de lange termijn niet. Deze maatregelen trekken een te grote wissel op de leefbaarheid en toekomst van de sociale minima, in het bijzonder voor de kinderen uit deze gezinnen. Door het grote aantal regelingen wordt het voor de minimagezinnen een complexe wereld.

Huishoudelijke Hulp

Door een juridische uitspraak kan voor de minima nu een begrensd maximum bedrag van de huishoudelijke hulp worden berekend, waardoor de stapeling van kosten wordt beperkt. Een zorgpunt is dat cliënten die afhankelijk zijn van thuiszorg mede in de problemen komen doordat er minder

gemotiveerde hulpverleners zullen zijn. Een tweede zorg zijn de bezuinigingen op de sociale minima, voor mensen die afhankelijk zijn van de WMO/AWBZ.

Overheveling AWBZ naar WMO

Zoals het er nu naar uitziet wordt de AWBZ in 2014 voor de indicaties 1-4 naar de gemeenten overgeheveld. De CI-raad hoopt dat de gemeente Emmen de indicaties die door het CIZ zijn afgegeven respecteert. Verder ziet de raad de nodige problemen ontstaan door de sociale werkplaats te sluiten voor mensen met beperkte tot zeer beperkte toegang tot een werkplek in het bedrijfsleven. Door mensen uit te sluiten voor een plek binnen een groep worden de sociale problemen binnen het gezin en maatschappij vergroot.

Hoofdstuk 5: Gevraagd en ongevraagd advies

In 2013 zijn op verzoek van de gemeente adviezen gegeven over de volgende onderwerpen:

- Woonkansenbeleid: februari 2013;
- Regioplan "Ieder kind doet mee": februari 2013;
- Koers en keuzes: juni 2013;
- Beleidskader invoering stelselwijziging jeugdzorg: december 2013;
- Advies RTA (Regionaal Transitie Arrangement): december 2013;
- Beleidskaders 3 D's: december 2013.

In 2013 is ongevraagd advies gegeven over:

- Toegang gemeentehuis: augustus 2013.

Hoofdstuk 6: Overige

De WMO-raad heeft in 2013 een aantal cursussen en studiemiddagen bezocht. Deze deskundigheidsbevordering werd gegeven door de Koepel van WMO-raden en Zorgbelang Drenthe. Dit waren gerichte cursussen die de WMO-raadsleden een stuk gereedschap gaven om hun taken beter te kunnen uitvoeren.

De WMO-raad heeft een werkbezoek gebracht aan woningcorporatie Lefier en is een werkbezoek gebracht aan het TDC van de EMCO.

Hoofdstuk 7: Financiën

De uitgaven van de WMO-raad waren binnen het vastgestelde budget. De kascommissie is lovend over de wijze waarop de penningmeester de boekhouding bijhoudt. De eindcontrole van de financiën ligt bij de gemeente.